

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

dosar nr.2ri-196/14

prima instanță: Curtea de Apel Bălți (judecător G.Polivenco)

DECIZIE

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președintele ședinței,

Judecătorul

Judecătorii:

Nicolae Clima,

Tatiana Vieru, Ion Corolevschi

Oleg Sternioală, Svetlana Novac

examinând fără citarea părților recursul declarat de către Ursulenco Marina,
în cauza civilă la cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat r-
nul Ocnîța privind intentarea procesului de insolvabilitate față de Întreprinderea
Municipală „Rețelele Termice Ocnîța”,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2014, prin care a fost
declarată în stare de insolvabilitate și intentată procedura simplificată de faliment față
de Întreprinderea Municipală „Rețelele Termice Ocnîța”,

a c o n s t a t a t:

La 27.06.2014, IFS r-nul Ocnîța a depus cerere introductivă privind intentarea
procesului de insolvabilitate față de ÎM „Rețelele Termice Ocnîța”, cod fiscal
1005604003733, adresa juridică or. Ocnîța, str. Burebista 51, invocând
imposibilitatea achitării creanței creditoare în mărime de 1445770 lei față de Bugetul
Public Național.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 30.06.2014 cererea introductivă a fost
admisă pentru examinare și s-a dispus punerea sub observare a societății debitoare
prin desemnarea ÎI „Ciobanu Daniela” în calitate de administrator provizoriu.
Totodată, instanța a suspendat executarea silită a bunurilor debitorului, a aplicat
sechestrul pe bunuri și a dispus ca deciziile privind gestionarea patrimoniului
debitorului să fie luate numai cu acordul prealabil al administratorului provizoriu.

În ședință de judecată administratorul provizoriu desemnat a susținut raportul,
întocmit și anexat la dosar, cu privire la executarea măsurilor de asigurare aplicate
față de societatea debitoare, precum și concluziile expuse în raport referitor la
existența temeiurilor de intentare a procesului de insolvabilitate, mărimea și
componența masei debitoare, oportunitatea și posibilitatea continuării activității
economice a întreprinderii în perioada derulării procesului de insolvabilitate.

A explicat, că pe perioada de raportare a notificat Centrul de Informații Juridice
a Ministerului Justiției, IFS r-nul Ocnîța, Oficiul Poștal Ocnîța, ÎS CRIS „Registru”,
Serviciul Vamal, OCT Ocnîța, Direcția Generală pentru Statistică a r-lui Ocnîța,
despre aplicarea măsurilor de asigurare.

Concomitent a solicitat datele privitor la proprietatea înregistrată pe numele
debitorului, mărimea și componența acesteia. Din informația obținută rezultă, că pe
numele întreprinderii municipale debitoare este înregistrat un mijloc de transport -

autoturism de model VAZ2103, care a fost sechestrat de executorul judecătoresc Bairac Ilie în folosul creanței IFS pe r-nul Ocnița. Debitorul nu dispune de mijloace bănești care ar acoperi cheltuielile procesului de insolabilitate.

Astfel, administratorul provizoriu consideră că debitorul ÎM „Rețelele Termice Ocnița” este în incapacitate de plată a datoriilor sale față de creditorul inclus în tabelul preliminar, nu dispune de masă debitoare care ar acoperi eventualele cheltuieli ale procesului de insolabilitate, fapt care servește temei pentru intentarea procedurii simplificate de faliment cu dizolvarea societății debitoare.

Reprezentantul creditorului IFS r-nul Ocnița a solicitat admiterea cererii introductive, fiind de acord cu concluziile administratorului provizoriu expuse în raportul prezentat în judecată și anexat la dosar.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 06.10.2014, a fost declarată în stare de insolabilitate și intentată procedura simplificată de faliment față de ÎM „Rețelele Termice Ocnița”, fiind soluționate de instanța de insolabilitate mai multe aspecte ce țin de procesul de insolabilitate, inclusiv trecerea solidară pe seama administratorului Ghibu Tatiana, contabilului Ursulenco Marina și fondatorului Consiliul orășenesc Ocnița cheltuielile de procedură avansate de administratorul provizoriu și remunerația acestuia pentru perioada de raportare în cuantum de 20865,25 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de insolabilitate din 06.10.2014, Ursulenco Marina a declarat recurs prin care a solicitat restabilirea termenului de declarare a recursului, admiterea recursului și modificarea hotărârii prin excluderea sa din lista persoanelor cu răspundere solidară privind compensarea cheltuielilor de procedură avansate de administratorul provizoriu și remunerația acestuia pentru perioada de raportare în cuantum de 20865,25 lei.

În motivarea recursului a invocat art.432 CPC, precum că instanța de judecată a interpretat eronat normele de drept material, pronunțând o hotărâre neîntemeiată și ilegală, posibilă a fi modificată.

Recurentul a menționat că apartenența sa la organele administrative de conducere a întreprinderii municipale nu poate servi temei unic pentru atribuirea responsabilității solidare de acoperire a cheltuielilor judiciare aferente perioadei de observare a debitorului, deoarece nu sunt întrunite acțiunile prevăzute la art.248 alin.(1) din Legea insolabilității.

A relevat, că nici una din acțiunile prevăzute la acest articol nu le-a comis în calitate de contabil al debitorului, participanții procesului de insolabilitate nu au adus probe imputabile precum că se face culpabil de apariția stării de insolabilitate a ÎM „Rețelele Termice Ocnița”. Dimpotrivă, la întreprindere a fost un angajat care și-a exercitat cinstit obligațiunile de serviciu, iar întreprinderea fiind de facto sub administrare externă, nici o acțiune nu putea fi întreprinsă fără a fi discutată, apoi luate deciziile respective de fondator, Consiliul orășenesc Ocnița.

Astfel, consideră că instanța de insolabilitate a încălcat normele de drept material și anume au fost interpretate eronat prevederile Legii insolabilității, iar din cauza situației materiale grele nu este drept ca din contul său să fie plătite serviciile administratorului procesului de insolabilitate.

Totodată, a menționat că despre hotărârea din 06.10.2014 a aflat din notificarea lichidatorului ÎM „Rețele Termice Ocnița”, Ciobanu Daniela, primită prin poștă la 28.10.2014, de aceea nu a putut declara recurs în termenul legal de prescripție.

Intimații, administratorul provizoriu ÎI „Ciobanu Daniele” și ÎFS r-nul Ocnița, au menționat în referințele depuse că recursul urmează a fi respins, deoarece argumentele invocate de către Ursulenco Marina sunt eronate în raport cu normele prevăzute în Legea insolabilității.

Analizând legalitatea hotărârii judecătorești atacate în raport cu materialele dosarului, circumstanțele pricinii și normele de drept aplicabile prezentei cauze, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Ursulenco Marina neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii instanței de insolabilitate din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin.(1), lit.a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Conform art.356 CPC, cererea de declarare a insolabilității se judecă în instanță conform normelor generale din Codul de procedură civilă, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolabilității.

Potrivit art.8 alin.(1) din Legea insolabilității, nr.149 din 29.06.2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării în cazurile prevăzute expres în legea respectivă.

Copia hotărârii instanței de insolabilitate din 06.10.2014 recurentul a recepționat-o pentru cunoștință la 27.10.2014, iar recursul la remis prin poștă la 10.11.2014, prin urmare cererea de recurs este depusă în termen legal.

Fiind investită cu judecarea cauzei, având ca obiect cererea introductivă depusă de ÎFS r-nul Ocnița privind intentarea procesului de insolabilitate față de ÎM„Rețelele Termice Ocnița”, instanța de insolabilitate a ajuns la concluzia admiterii cererii și a dispus mai multe acțiuni ce țin de procesul de insolabilitate, printre care trecerea solidară a cheltuielilor de procedură avansate de administratorul provizoriu și remunerația acestuia pentru perioada de raportare în cuantum de 20865,25 lei, pe seama membrilor organelor de conducere ale debitorului, printre care se regăsește și contabilul Ursulenco Marina, din următoarele considerente.

Problema de drept în prezenta acțiune este raportată la normele de drept cu privire la repartizarea cheltuielilor judiciare aferente perioadei de observare a debitorului, membrii organelor de conducere ale debitorului și răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului, reglementate la art.32, 247 și 248 din Legea insolabilității, nr.149 din 29.06.2012.

Astfel, aprecierea soluționării juste a cauzei date revine instanței de recurs din prisma problemei de drept indicate și normelor de drept ce guvernează prezentul raport juridic litigios.

Conform art.32 din Legea insolabilității „(1)Cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului privind taxa de stat, privind remunerarea administratorului provizoriu, privind notificarea, privind convocarea ședințelor și comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului. Prin tranzacție se poate stabili o altă ordine de repartizare a cheltuielilor judiciare.

(2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sînt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolabilitate, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de

acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar”.

Potrivit art.247 din Legea insolvenței „(1) În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului”.

În corespundere cu art.248 alin.(1), lit.e) din Legea insolvenței, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni: ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii.

Reieșind din materialele dosarului, instanța de recurs constată că potrivit informației IFS r-nul Ocnița, în calitate de contabil-șef al debitorului ÎM „Rețelele Termice Ocnița”, până la intentarea procesului de insolvență a figurat Ursulenco Marina, IDNP 0983004266891.

Totodată, potrivit actului de control fiscal total, nr.5-665848 din 12.03.2014, emis de IFS Ocnița, rezultă că activitatea de control a fost efectuată cu „permisiunea contabilului-șef Ursulenco Marina (buletin de identitate nr. 0983004266891), răspunzător de activitatea întreprinderii începând cu 01.05.2005 și până în prezent”.

Din tabelul nr.1 al actului de control fiscal total, nr.5-665848 din 12.03.2014, emis de IFS Ocnița, organul fiscal a depistat mai multe erori de ordin fiscal-contabil, printre care diminuarea TVA aferentă bugetului de stat cu 22453 lei, neprezentarea declarației TVA, cât și valoarea livrărilor TVA, fiind încălcat art.113 alin.(2), lit.a),b) Cod Fiscal, lipsa certificatului de înregistrare ca plătitor al TVA nr.7200335 din 01.10.2006, prin care s-au încălcat prevederile art.20 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007 și prevederile pct.5-9 a Instrucțiunii privind evidența, eliberarea, păstrarea și utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.294 din 17.03.1998 etc.

Astfel, instanța de recurs constată că Ursulenco Marina face parte din membrii organelor de conducere ale debitorului, respectiv a fost contabil-șef al ÎM „Rețelele Termice Ocnița” din 01.05.2005 până la intentarea procesului de insolvență, fiindu-i imputată responsabilitatea pentru ținerea unei contabilități contrare prevederilor legale, consemnată în actul de control fiscal total, nr.5-665848 din 12.03.2014, emis de IFS Ocnița.

În contextul circumstanțelor prezentei cauze și a problemei de drept ridicate, raportate la cadrul normativ reiterat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că este întemeiată și legală hotărârea instanței de insolvență din 06.10.2014, prin care s-a dispus trecerea solidară a cheltuielilor de procedură avansate de administratorul provizoriu și remunerația acestuia pentru perioada de raportare în cuantum de

20865,25 lei, pe seama membrilor organelor de conducere ale debitorului, printre care și contabilul-șef Ursulenco Marina.

Dimpotrivă, instanța de recurs a ajuns la concluzia că argumentele recurentului nu se conformează prevederilor art.432 CPC și normelor de drept aplicabile pricinii și urmează a fi respinse, instanța de insolabilitate pronunțând o hotărâre întemeiată și legală.

Având în vedere competența exclusivă a curților de apel ca instanțe de insolabilitate la judecarea în cadrul procesului de insolabilitate a litigiilor ce țin nemijlocit de masa debitoare și, chiar din oficiu, a circumstanțelor relevante cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține hotărârea instanței de insolabilitate din 06.10.2014.

În conformitate cu art.art. 444, 445 alin.(1), lit.a) 445 alin.(3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Ursulenco Marina.

Se menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2014 prin care a fost declarată în stare de insolabilitate și intentată procedura simplificată de faliment față de Întreprinderea Municipală „Rețelele Termice Ocnîța”, în cauza civilă la cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat r-nul Ocnîța privind intentarea procesului de insolabilitate față de Întreprinderea Municipală „Rețelele Termice Ocnîța”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii:

Nicolae Clima

Tatiana Vieru

Ion Corolevschi

Oleg Sternioală

Svetlana Novac